

Ірина Круп'як
аспірант кафедри фінансів

Формування системи фінансового забезпечення подолання депресивності територій

В умовах трансформації сучасних економічних процесів, коли існують об'єктивні та суб'єктивні причини обмеження інвестування розвитку депресивних територій, особливої актуальності набуває розробка теоретичних підходів до формування системи фінансового забезпечення розвитку цих територій.

Окремі аспекти регіонального розвитку та проблеми депресивності територій доволі широко висвітлюються у вітчизняних наукових публікаціях. Серед них варто виділити роботи академіка НАН України М.І. Долішного, д.е.н. З.С. Варналія, д.е.н. П.Ю. Беленького, д.е.н. Л.М. Борщ, д.е.н. С.М. Писаренко. Однак, недостатньо уваги приділено питанням формування системи фінансового забезпечення подолання депресивності територій.

Фінансування подолання депресивності територій здійснюється за рахунок коштів, передбачених на цю мету в законах України про Державний бюджет України та рішеннях про місцеві бюджети на відповідні роки, та інших джерел відповідно до законодавства.

Фінансове забезпечення реалізації угод щодо виконання програм подання стану депресивності територій за необхідності щорічно уточнюється після набрання чинності законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та затвердження відповідних місцевих бюджетів.

Сума коштів, що передбачається на фінансування всіх програм подолання депресивності територій протягом одного року з державного бюджету, не може бути меншою, ніж 0,2 % дохідної частини державного бюджету за відповідний період [1].

Під час визначення обсягів коштів, призначених для подолання депресивності територій, не враховуються суми дотацій вирівнювання та субвенцій, що спрямовуються на виконання органами місцевого самоврядування власних та

наданих законом повноважень органів виконавчої влади, а також кошти, що спрямовуються згідно із законодавством на ліквідацію наслідків надзвичайних екологічних ситуацій, техногенних катастроф та стихійного лиха.

Проте, на сьогодні, існуюча система фінансового забезпечення подолання депресивності територій є недосконалою, що пояснюється збільшенням кількості таких територій.

Формування системи фінансового забезпечення подолання депресивності територій необхідно здійснити шляхом збільшення дохідної частини місцевих бюджетів і вдосконалення фінансування делегованих повноважень органів виконавчої влади всіх рівнів управління. Досягнути оптимальних обсягів дохідної частини місцевих бюджетів можна за рахунок:

- підвищення рівня місцевих податків і зборів;
- збільшення частки закріплених доходів;
- сприяння залучення зовнішніх і внутрішніх інвестицій;
- активізація розвитку підприємства.

Основними джерелами та складовими системи фінансового забезпечення будь-якого регіону є власні кошти, державні субсидії, позики банків та міжнародних фінансових організацій.

При виборі складових фінансової системи подолання фінансової депресивності територій доцільно враховувати наступні концептуальні положення:

-в основі планування фінансово-інвестиційного розвитку депресивних територій повинен знаходитись проблемний підхід, як головний елемент системи розподілу бюджетних коштів, котрий передбачає визначення пріоритетів для інвестиційних програм і процесів, що має стимулювати розвиток конкурентноспроможних галузей, виробництв та технологій;

- розвиток цих територій включає комплекс адміністративних та організаційно-технічних заходів, спрямованих на реорганізацію суб'єктів господарювання з метою підвищення його ефективності, адаптації до ринкового середовища, зростання добробуту населення тощо;

- при виборі напрямків розвитку депресивного регіону необхідно врахувати можливості взаємозамінності та комбінування у використанні інвестиційних ресурсів, а також використання нетрадиційних джерел фінансування.

Література:

1. Закон України „Про стимулювання розвитку регіонів” від 8 вересня 2005 року № 2850-IV.
2. Другов О.О. Регіональна політика соціально-економічного розвитку України. // Формування ринкових відносин в Україні.-№ 8.-2005.-С.54-60.
3. Заставний Ф.Д. Депресивні регіони України: аналіз, оцінка, проблеми // Регіональна економіка.-№1.-2005.-С.76-89.